

Dosarul nr. 3ra-1265/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: A. Brăgaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni împotriva societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” cu privire la anularea facturilor fiscale,

împotriva deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni, s-a casat integral hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a emis o decizie nouă de admitere a acțiunii

c o n s t a t ă:

La 23 martie 2018 Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” cu privire la anularea facturilor fiscale.

În motivarea acțiunii a indicat că este un agent economic și partener de bună-credință, întotdeauna a îndeplinit la timp și în întregime obligațiile de plată pentru apa consumată și canalizare în conformitate cu contractele valabile.

Până în iulie 2017 nu a avut divergențe cu societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”, însă în această lună angajații societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” au efectuat un control la întreprindere pentru prelevarea apei și determinarea coeficientului diferențiat.

Din facturile primite a aflat că acest coeficient a fost majorat fără anumite motive sau notificări din partea pârâtului.

Nefiind de acord cu facturile primite, le-a returnat societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”.

Ulterior a aflat că contractul nr. 7-156/ps341j din 26 martie 2009 pentru livrarea apei și recepționarea apelor uzate a fost unilateral reziliat și începând cu 01 mai 2017 toate relațiile juridici cu privire la epurarea și pre epurarea apei vor fi stabilite printr-un acord bilaterale, însă până la moment un astfel de proiect al acordului nu i-a fost prezentat.

Din iunie 2017 până în prezent societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” i-a expediat facturile fiscale: seria AAB nr. 4706162 din 30 iunie 2017 – în sumă de 42160, 97 de lei; seria AAB nr. 5811771 din 31 iulie 2017 – 12984, 64 de lei; seria AAB nr. 5818305 din 30 august 2017 – 13404 lei; seria AAB nr. 9100645 din 28 septembrie 2017 – 25494, 41 de lei; seria AAD nr. 0248260 din 31 octombrie 2017 – 10267, 46 de lei; seria AAD nr. 3924257 din 30 noiembrie 2017 – 18953, 26 de lei; seria AAD nr. 5082545 din 29 decembrie 2017 – 13457, 62 de lei; seria AAD nr. 56092037 din 31 ianuarie 2018 – 7200, 06 de lei.

Consideră Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni că facturile fiscale eliberate de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece nu utilizează apă potabilă în procesul de producție, aceasta fiind utilizată numai pentru necesitățile menajere (spălarea mâinilor, toaletă).

Pentru a demonstra ilegalitatea coeficienților stabiliți, a propus societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” să preleveze probe din blocul administrativ sau din oricare altă clădire administrativă, însă propunerea a fost ignorată.

Mai mult ca atât, deja achită un tarif de patru ori mai mare decât consumatorii casnici pentru canalizare de 11,17 lei pentru 1 m³, în care au fost incluse și serviciile de epurare suplimentară a apei.

În rapoartele și informațiile publice prezentate de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu au fost indicate cheltuielile de epurare suplimentară a apei.

Societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu prestează servicii pentru care consumatorii achită facturile, fapt confirmat de reprezentanții acesteia la ședința de lucru a Consiliului Concurenței din 11 aprilie 2017 referitor la examinarea plângerii nr. 606 din 10 martie 2017 depusă de societatea cu răspundere limitată „Ivaro”.

La 23 februarie 2018 s-a adresat societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” cu cerere prealabilă, recepționată de către ultima la 26 februarie 2018, solicitând anularea facturilor fiscale: seria AAB nr. 4706162 din 30 iunie 2017 – în sumă de 42160, 97 de lei; seria AAB nr. 5811771 din 31 iulie 2017 – 12984, 64 de lei; seria AAB nr. 5818305 din 30 august 2017 – 13404 lei; seria AAB nr. 9100645 din 28 septembrie 2017 – 25494, 41 de lei; seria AAD nr. 0248260 din 31 octombrie 2017 – 10267, 46 de lei; seria AAD nr. 3924257 din 30 noiembrie 2017 – 18953, 26 de lei; seria AAD nr. 5082545 din 29 decembrie 2017 – 13457, 62 de lei; seria AAD nr. 56092037 din 31 ianuarie 2018 – 7200, 06 de lei.

Prin răspunsul nr. 1200/1775 din 01 martie 2018 a societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” a primit refuz, deoarece solicitarea poartă un caracter declarativ.

La 21 martie 2018 a recepționat scrisoarea societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nr. 1200/2251 din 19 martie 2018, prin care i s-a comunicat că facturile fiscale seria AAD nr. 5082545 din 29 decembrie 2017 – 13457, 62 de lei și seria AAD nr. 56092037 din 31 ianuarie 2018 – 7200, 06 de lei, au fost emise corect în conformitate cu clauzele contractuale și legislația în vigoare.

A cerut Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni admiterea acțiunii și anularea facturilor fiscale: seria AAB nr. 4706162 din 30 iunie 2017 – în sumă de 42160, 97 de lei; seria AAB nr. 5811771 din 31 iulie 2017 – 12984, 64 de lei; seria AAB nr. 5818305 din 30 august 2017 – 13404 lei; seria AAB nr. 9100645 din 28 septembrie 2017 – 25494, 41 de lei; seria AAD nr. 0248260 din 31 octombrie 2017 – 10267, 46 de lei; seria AAD nr. 3924257 din 30 noiembrie 2017 – 18953, 26 de lei; seria AAD nr. 5082545 din 29 decembrie 2017 – 13457, 62 de lei; seria AAD nr. 56092037 din

31 ianuarie 2018 – 7200, 06 de lei, emise de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” pentru consumul apei potabile și canalizare.

Prin hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea depusă de Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul depus de Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni, s-a casat integral hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a emis o decizie nouă de admitere a acțiunii.

S-au anulat facturile fiscale: seria AAB nr. 4706162 din 30 iunie 2017 – în sumă de 42160, 97 de lei; seria AAB nr. 5811771 din 31 iulie 2017 – 12984, 64 de lei; seria AAB nr. 5818305 din 30 august 2017 – 13404 lei; seria AAB nr. 9100645 din 28 septembrie 2017 – 25494, 41 de lei; seria AAD nr. 0248260 din 31 octombrie 2017 – 10267, 46 de lei; seria AAD nr. 3924257 din 30 noiembrie 2017 – 18953, 26 de lei; seria AAD nr. 5082545 din 29 decembrie 2017 – 13457, 62 de lei; seria AAD nr. 56092037 din 31 ianuarie 2018 – 7200, 06 de lei, emise de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” pentru consumul apei potabile și canalizare.

Instanța de apel a motivat decizia că între Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni și societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu a fost încheiat niciun contract/acord bilateral cu privire la recepționarea și pre epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți după rezilierea unilaterală a contractului nr. 7-156/ps/341j din 26 martie 2009.

Societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu a avut niciun temei legal și contractual pentru a calcula alte sume cu titlu de tarife diferențiate, precum și să le modifice pentru livrarea și recepționarea apelor uzate până la semnarea noului contract sau acord bilateral.

Mai mult ca atât, prin decizia nr. APD-61 din 04 decembrie 2017 a Consiliului Concurenței, societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” i-a fost aplicată amendă pentru încălcarea art. 11 alin. (1) și (2) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, pentru impunerea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a apelor uzate SRL „Ivaro”.

S-a stabilit că societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”, fiind unicul operator ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și canalizare în or. Chișinău, deține o poziție abuziv-dominantă pe piață și aplică diferit, în mod discriminatoriu, tarifele față de agenții economici, printre care se regăsește și Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni, în lipsa unui contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți.

Anterior societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” a fost preavizată de către Consiliul administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Consumatorilor prin hotărârea nr. CCE-34-11/45, pentru impunerea și înaintarea spre plată suplimentară majorată pentru pre epurarea apelor uzate, cu încălcarea prevederilor art. 6 lit. a) din Legea cu privire la protecția concurenței.

Aplicarea coeficientului și a formulei de calcul a tarifelor diferențiate nu este reglementată în prezent de legislația în vigoare.

Prin urmare, în lipsa unei formule legale de calcul a tarifului diferențiat pentru deversarea apelor uzate cu concentrație maxim admisibilă, societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu este în drept în mod unilateral să stabilească și să impună spre achitare

agenților economici acest tarif în situația în care nu este reglementată de nicio normă de drept.

La 19 august 2019 societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” reprezentată de Alexandru Lupușor în baza procurii nr. 01-459 din 29 mai 2019 a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de menținere a hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În motivarea recursului societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial cauza, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A declarat recurenta că Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, respectiv acțiunea este tardivă.

La 13 septembrie 2019 în adresa Întreprinderii de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni a fost expediată copia recursului depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 21 octombrie 2019 Întreprinderii de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”, cu menținerea deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții

Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” la 22 iulie 2019, fapt ce rezultă din avizul de recepție (f.d. 26, vol. II).

Cererea de recurs a fost depusă la 19 august 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Nu poate fi reținut argumentul societății pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” indicat în cererea de recurs că Întreprinderea de Producție și Comerț „ICAM” societate pe acțiuni nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, respectiv acțiunea este tardivă, deoarece este declarativ și vine în contradicție cu actele cauzei (f.d. 15-18, vol. I).

Afară de aceasta, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău” nu a invocat tardivitatea acțiunii.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter

devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de societatea pe acțiuni „Apă – Canal Chișinău”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan